

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL N. M. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2016 m. lapkričio 2 d. Nr. 242-452

Vilnius

Lietuvos bankas gavo N. M. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. gegužės 18 d. pareiškėjas su draudiku sudarė įprastinę transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – draudimo sutartis). Draudimo sutarties 1.3 papunktyje nurodyta, kad draudimo sutartis galioja nuo 2016 m. gegužės 18 d. iki 2017 m. gegužės 17 d. Draudimo sutarties 1.5 papunktyje detalizuoti draudimo įmokos dydis ir mokėjimo tvarka: bendra draudimo įmoka už pagal draudimo sutartį teikiamą 12 mėnesių draudimo apsaugą yra 161,78 Eur, pareiškėjui išduodami 2 draudimo liudijimai, 13,74 Eur įmoka turi būti sumokėta iki 2016 m. gegužės 18 d., o likusi įmokos dalis – 148,04 Eur iki 2016 m. birželio 18 d. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina 2016 m. gegužės 18 d. išduotas nuo 2016 m. gegužės 18 d. iki 2016 m. birželio 17 d. galiojantis draudimo liudijimas, serija (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), (toliau – draudimo liudijimas). Draudimo liudijime nurodyta 13,74 Eur dydžio draudimo įmoka. Už draudimo paslaugas 2016 m. gegužės 18 d. pareiškėjas draudikui sumokėjo 13,74 Eur, ir tai patvirtina pinigų priėmimo kvitas (serija (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*)).

2016 m. gegužės 19 d. pareiškėjas pateikė draudikui prašymą nutraukti draudimo sutartį ir įmokos likutį pervesti į pareiškėjo nurodytą banko sąskaitą. Draudiko atstovė informavo pareiškėją, kad prašymas bus įvykdytas ne vėliau kaip per 72 valandas, tačiau bet kuriuo atveju draudimo sutartis bus nutraukta nuo pareiškėjo prašyme nurodytos datos, t. y. nuo 2016 m. gegužės 19 d. Pareiškėjas taip pat buvo informuotas, kad, jeigu po nutraukimo liks nepanaudota draudimo įmokos dalis, ji į pareiškėjo nurodytą banko sąskaitą bus pervesta per 14 dienų. Nesulaukęs draudimo įmokos likučio pareiškėjas kreipėsi į draudiką. Draudiko atstovė pareiškėjui paaiškino, kad nutraukus draudimo sutartį įmokos likutis nesusidarė.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą ir rekomenduoti draudikui grąžinti pareiškėjui lėšas už nesuteiktas draudimo paslaugas. Pareiškėjas teigė, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPD įstatymas) 7 straipsnio 1 dalimi, nutraukus draudimo sutartį draudikas privalėjo grąžinti dalį nepanaudotos draudimo įmokos, tačiau jos negrąžino.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė, kad su pareiškėjo pretenzijomis nesutinka. Pasak draudiko, draudimo sutartis sudaryta vadovaujantis TPVCAPD įstatymo nuostatomis. Draudikas pažymi, kad pareiškėjas nesilaikė TPVCAPD įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto 15 dienų termino informuoti draudiką apie ketinimą nutraukti draudimo sutartį, tačiau draudikas to nepaisė ir sutartį nutraukė nuo pareiškėjo pageidautos dienos, t. y. nuo 2016 m.

gegužės 19 d. Draudikas informavo, kad nutraukus draudimo sutartį, vadovaujantis sutarties 6.2 papunkčiu, iš pareiškėjo sumokėtos draudimo įmokos buvo išskaičiuotos draudimo įmoka už faktinį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir sutartyje numatytos draudimo sutarties administravimo išlaidos. Draudikas paaiškino, kad pareiškėjo sumokėta draudimo įmoka neviršijo sutartimi sulgytų atskaitymų, todėl gražintina įmokos dalis nesusidarė. Draudikas pabrėžė, kad draudimo sutartyje nurodyta metinė draudimo įmoka yra 161,78 Eur, o pareiškėjas yra sumokėjęs už vieno mėnesio draudimo apsaugą – 13,74 Eur. 2016 m. gegužės 19 d. nutraukus draudimo sutartį panaudota draudimo įmokos dalis už suteiktą draudimo apsaugą iki draudimo sutarties nutraukimo yra 0,44 Eur. Draudimo sutarties vykdymo ir administravimo išlaidos sudaro 15 proc. metinės draudimo įmokos, t. y. 24,27 Eur. Atsižvelgdamas į tai, kad iki draudimo sutarties nutraukimo pareiškėjas buvo sumokėjęs 13,74 Eur draudimo įmoką, ir į sutarties galiojimo laikotarpį, sutarties vykdymo ir administravimo išlaidas draudikas sumažino iki 13,30 Eur. Papildomai draudikas paaiškino, kad draudimo sutarties administravimo išlaidas sudaro netiesioginės draudiko patiriamos sąnaudos, tokios kaip apskaita, patalpų išlaikymas, informacinių technologijų palaikymas ir kūrimas, personalo sąnaudos.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atskirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, ginčas tarp šalių yra kilęs dėl pareiškėjo prašymu nutraukus draudimo sutartį pareiškėjui gražintinos nepanaudotos draudimo įmokos dalies.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sistemos funkcionavimo teisinius pagrindus ir principus nustato TPVCAPD įstatymas. TPVCAPD įstatymo 7 straipsnio, reglamentuojančio draudimo sutarties nutraukimą ir pasibaigimą, 1 dalyje nurodyta: „Draudėjas turi teisę nutraukti įprastinę draudimo sutartį, apie tai raštu įspėjęs draudiką ne mažiau kaip prieš 15 dienų iki numatomo draudimo sutarties nutraukimo dienos. Šiuo atveju draudėjui gražinama sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, atskaičius sutarties sudarymo ir vykdymo administracines išlaidas. Jei reikalavimas nutraukti draudimo sutartį pagrįstas tuo, kad draudikas sutarties neįvykdo ar netinkamai įvykdo, ir jei tai yra esminis įprastinės draudimo sutarties pažeidimas, nustatomas atsižvelgiant į Civilinio kodekso 6.217 straipsnyje nurodytus atvejus, draudimo sutartis turi būti nutraukiama nuo draudėjo reikalavime nurodytos datos. Šiuo atveju draudėjui gražinama sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.“

Kaip nustatyta iš ginčo byloje esančių dokumentų, 2016 m. gegužės 19 d. prašyme nutraukti draudimo sutartį pareiškėjas nėra nurodęs jokių savo prašymo motyvų. Lietuvos bankui taip pat nėra pateikta kitų duomenų, patvirtinančių, kad draudimo sutartį pareiškėjas būtų siekęs nutraukti dėl draudiko kaltės. Todėl, vadovaujantis TPVCAPD įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, pareiškėjui raštu įspėjęs draudiką ne mažiau kaip prieš 15 dienų iki numatomo draudimo sutarties nutraukimo dienos, pareiškėjui turėtų būti gražinama sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, atskaičius sutarties sudarymo ir vykdymo administracines išlaidas.

Draudimo sutartimi pareiškėjas ir draudikas sutarė, kad sutartis gali būti nutraukiama šalių susitarimu ir vienos iš šalių iniciatyva teisės aktų nustatyta tvarka (draudimo sutarties 6.1 papunktis). Draudimo sutarties 6.2 papunktyje nurodyta: „Draudėjui nutraukiant Sutartį, prieš joje nustatytą jos galiojimo terminą, atsižvelgdamas į LR Draudimo įstatymo 98 str., draudikas turi teisę išskaičiuoti administracines išlaidas, susijusias su Sutarties sudarymu ir vykdymu. Šios

išlaidos sudaro ne daugiau kaip 15 proc. nuo bendros draudimo įmokos už pagal šią Sutartį teikiamą 12 mėnesių draudimo apsaugą.“ Pareiškėjas minėtos draudimo sutarties sąlygos neginčija, nekvestionuoja supažindinimo su draudimo sutarties sąlygomis fakto, todėl darytina išvada, kad draudimo sutarties nutraukimo prieš joje nustatytą terminą sąlygos pareiškėjui buvo žinomos.

2016 m. gegužės 18 d. pareiškėjas draudikui sumokėjo 13,74 Eur draudimo įmoką, dėl to pareiškėjui buvo išduotas mėnesį galiojantis draudimo liudijimas. 2016 m. gegužės 19 d. pareiškėjas pateikė draudikui prašymą nutraukti draudimo sutartį. Draudikas paaiškino, kad draudimo sutartis buvo nutraukta nuo pareiškėjo pageidautos dienos, t. y. 2016 m. gegužės 19 d. Tokį pareiškėjo pageidavimą draudikas įvykdė nepaisydamas to, kad apie ketinimą nutraukti draudimo sutartį pareiškėjas draudiką informavo nesilaikydamas TPVCAPD įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto 15 dienų termino.

Iki draudimo sutarties nutraukimo draudimo apsauga pareiškėjui buvo suteikta vieną dieną. Tai reiškia, kad už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį sumokėta draudimo įmoka pareiškėjui turėtų būti grąžinta. Tačiau pažymėtina, kad iš minėtos grąžintinos draudimo įmokos sumos, vadovaujantis TPVCAPD įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, draudikas turi teisę atskaityti sutarties sudarymo ir vykdymo administracines išlaidas. Kaip yra paaiškinęs draudikas, tokias išlaidas sudaro draudiko patiriamos išlaidos apskaitai, patalpų išlaikymui, informacinių technologijų palaikymui ir kūrimui, personalui. Ginčo atveju patirtas sutarties sudarymo ir vykdymo administracines išlaidas draudikas įvertino 24,27 Eur, tačiau atsižvelgdamas į draudimo sutarties galiojimo laikotarpį jas sumažino iki 13,30 Eur.

Kaip minėta, draudimo sutarties 6.2 papunktyje šalys sulygo, kad su draudimo sutarties sudarymu ir vykdymu susijusios administracinės išlaidos sudaro ne daugiau kaip 15 proc. bendros draudimo įmokos už pagal draudimo sutartį teikiamą 12 mėnesių draudimo apsaugą. Draudimo sutarties 1.5.1 papunktyje bendra draudimo įmoka už pagal šią sutartį teikiamą 12 mėnesių draudimo apsaugą yra 161,78 Eur. Draudiko iš pareiškėjui grąžintinos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį išskaičiuotos 13,30 Eur sutarties sudarymo ir vykdymo administracinės išlaidos sudaro 8,22 proc. bendros draudimo įmokos už pagal draudimo sutartį teikiamą 12 mėnesių draudimo apsaugą. Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos bankas neturi pagrindo manyti, kad draudiko išskaičiuotos su draudimo sutarties sudarymu ir vykdymu susijusios administracinės išlaidos prieštarauja draudimo sutartyje šalių sulygtoms sąlygoms.

Įvertinus minėtas aplinkybes darytina išvada, kad vadovaujantis TPVCAPD įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi draudikas turėjo teisę iš pareiškėjui grąžintinos sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties laikotarpį išskaičiuoti sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, o draudiko išskaičiuotų išlaidų dydis neviršijo draudimo sutarties 6.2 papunktyje nustatytos maksimalios ribos. Kadangi pareiškėjas draudikui buvo sumokėjęs draudimo įmoką tik už vieną draudimo apsaugos mėnesį (13,74 Eur), iš šios sumos išskaičiavus draudimo įmokos dalį už vieną dieną suteiktą draudimo apsaugą (0,44 Eur) ir sutarties sudarymo ir vykdymo administracines išlaidas (13,30 Eur) pareiškėjui grąžintina draudimo įmokos dalis nesusidarė. Todėl, Lietuvos banko vertinimu, pareiškėjo reikalavimas grąžinti jam draudimo įmokos dalį už nepanaudotą draudimo apsaugą yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo N. M. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į

teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius